

Διεθνής Τραπεζική & Διαχείριση Κινδύνου (International Banking and Risk Management)

Εισηγητές:	Ιορδάνης Ελευθεριάδης, Ιωάννης Ταμπακούδης
Email:	jordan@uom.edu.gr , tampakoudis@uom.edu.gr
Τμήμα:	Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
Έτος/Εξάμηνο	1 ^ο έτος/ β' εξάμηνο
Διευθυντής Μεταπτυχιακού:	Γιάννης Χατζηδημητρίου

1. Σκοπός Μαθήματος

Το μάθημα αποσκοπεί στο να παρουσιάσει και να αναπτύξει το ρόλο των τραπεζών στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Επικεντρώνεται στο ρόλο και στις υπηρεσίες των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία του οικονομικού συστήματος. Επίσης, παρουσιάζονται οι διάφοροι κίνδυνοι που συνδέονται με τη δραστηριότητα των τραπεζών και οι μέθοδοι για την αποτελεσματική τους διαχείριση.

2. Περιγραφή Μαθήματος

Αρχικά το μάθημα παρουσιάζει τις ιδιαίτερες λειτουργίες των τραπεζών και τα οφέλη που αυτές συνεπάγονται για την οικονομία. Στη συνέχεια, αναλύονται τα βασικά στοιχεία του ισολογισμού τους σε συνάρτηση με τους περιορισμούς που τίθενται από το νομοθετικό πλαίσιο. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι δραστηριότητες των τραπεζών στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον και ο ρόλος τους στην έκδοση χρεωστικών τίτλων από τα κράτη και τις επιχειρήσεις. Περιγράφονται οι δραστηριότητες που δεν εντάσσονται στις παραδοσιακές λειτουργίες τους και βρίσκονται εκτός ισολογισμού (off-balance-sheet activities), οι οποίες συντελούν στην αύξηση των εσόδων τους, αλλά και στην παράλληλη αύξηση του επιπέδου κινδύνου τους.

Το δεύτερο μισό του μαθήματος επικεντρώνεται αφενός στη μέτρηση και αφετέρου στη διαχείριση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν τα τραπεζικά ιδρύματα. Ειδικότερα, οι κίνδυνοι που αναλύονται είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος της αγοράς και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

3. Αξιολόγηση Φοιτητών

Η αξιολόγηση της επίδοσης και ο τελικός βαθμός των φοιτητών βασίζεται στα ακόλουθα:

- i. Ομαδική εργασία (έως 3 άτομα) (30%)
- ii. Ενδιάμεσες εξετάσεις (midterm exams) (20%)
- iii. Τελικές εξετάσεις (final exams) (50%)

4. Θεματικές Ενότητες

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα αναπτυχθούν οι παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Τα χαρακτηριστικά και ο ρόλος των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Τα οφέλη για την οικονομία από τη λειτουργία της τραπεζικής διαμεσολάβησης.
- Τα στοιχεία που εμφανίζονται στο ενεργητικό και στο παθητικό των τραπεζών. Το νομοθετικό πλαίσιο που καθορίζει τη λειτουργία τους και οι περιορισμοί στην απόκτηση στοιχείων ενεργητικού.
- Οι πηγές εσόδων και τα κόστη των τραπεζών.
- Οι δραστηριότητες των τραπεζών στο διεθνές περιβάλλον και ο ρόλος τους στην έκδοση χρεογράφων και σύνθετων/δομημένων χρηματοοικονομικών προϊόντων.
- Οι δραστηριότητες των τραπεζών που δεν εντάσσονται στον ισολογισμό τους.
- Τα οφέλη από τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους.
- Η συνεισφορά των τεχνολογικών καινοτομιών στην αποτελεσματικότητα των τραπεζών.
- Η λειτουργία και τα οφέλη της διαδικασίας τιτλοποίησης (securitization).
- Ο κίνδυνος ρευστότητας και οι τεχνικές αποτελεσματικής του διαχείρισης.
- Η διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου, του κινδύνου συναλλαγματικών ισοτιμιών και του πιστωτικού κινδύνου με τη χρήση παράγωγων προϊόντων.
- Προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures contract), δικαιώματα προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγής (swaps).

5. Βιβλιογραφία

Βασικά συγγράμματα:

- Saunders, Anthony, Marcia Millon Cornett, and Patricia Anne McGraw. *Financial institutions management: A risk management approach*. Vol. 8. McGraw-Hill/Irwin, 2014.
- Koch, Timothy, and Scott MacDonald. *Bank management*. Nelson Education, 2014.

Προαιρετικά συγγράμματα:

- Hull, John. *Risk Management and Financial Institutions*. Vol. 733. John Wiley & Sons, 2012.
- Hillier, David, Mark Grinblatt, and Sheridan Titman. *Financial markets and corporate strategy*. No. 2nd Eu. McGraw-Hill, 2011.
- Belmont, David P. *Value Added Risk Management in Financial Institutions: Leveraging Basel II & Risk Adjusted Performance Measurement*. Vol. 255. Wiley, 2004.
- Gardner, Mona J., Dixie L. Mills, and Elizabeth Singleton Cooperman. *Managing financial institutions*. South-Western Pub, 2004.
- Schroeck, Gerhard. *Risk management and value creation in financial institutions*. Vol. 155. John Wiley & Sons, 2002.
- Marshall, Christopher Lee, and Dr Christopher Marshall. *Measuring and managing operational risks in financial institutions: tools, techniques, and other resources*. Wiley, 2001.
- Hempel, George H., Donald G. Simonson, and Alan B. Coleman. "Bank management: text and cases." (1994).
- Rose, Peter S. *Commercial bank management*. Irwin, 1996.